

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/36/2017
Identifikačné číslo spisu: 6707206682
Dátum vydania rozhodnutia: 25.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6707206682.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: 1/ Y. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., H., zast. JUDr. Vierou Rubaninskou, advokátkou, so sídlom Medzi Hrušky 14, Lieskovec, žalovanému: 2/ W. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., M., vedenom na Okresnom súde Zvolen sp. zn. 12Cb/59/2008, o zaplatenie 8.800,02 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 41Cob/93/2016-762 zo dňa 31. októbra 2016, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalobca m á voči žalovanej 1/ n á r o k na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 12Cb/59/2008-731 zo dňa 15. decembra 2015 zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 8.800,02 Eur, 8,5 %-ný úrok z omeškania ročne z dlžnej istiny od 28. 02. 2005 do zaplatenia, 5 %-ný úrok ročne z dlžnej istiny od 01. 01. 2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania s tým, že splnením povinnosti jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhému žalovanému. Vo zvyšnej časti konanie zastavil na základe späťvzatia žalobcu.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pôvodný žalobca Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s., si návrhom zo dňa 11. 06. 2007 uplatnil voči žalovaným 1/ a 2/ právo na zaplatenie 265.109,30- Sk spolu s 8,5 %-ným úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 28. 02. 2005 do zaplatenia, poplatok za vedenie účtu za rok 2005 vo výške 300,- Sk, poplatok za vedenie účtu za rok 2005 vo výške 50,- Sk, poplatok za vedenie účtu za rok 2006 vo výške 500,- Sk, poplatok za vedenie účtu za rok 2007 vo výške 600,- Sk, poistné za rok 2006 vo výške 4.231,- Sk, poistné za rok 2007 vo výške 4.640,- Sk titulom ručiteľského záväzku žalovaných zo Zmluvy o stavebnom sporení č. 20619687/7930 uzatvorenej na cieľovú sumu 330.000,- Sk, ktorú uzatvoril žalobca s dlžníkmi Margitou Marcovou a Annou Pieckovou.

3. Dňa 25. 05. 2009 doručil žalobca návrh na zmenu petitu, žiadal, aby súd prvej inštancie pripustil zmenu petitu tak, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi 8.800,02 Eur s úrokom z omeškania 8,5 % ročne z dlžnej sumy od 28. 02. 2005 do zaplatenia, poplatok za vedenie účtu za rok 2005 vo výške 9,96 Eur, poplatok za výpis z účtu za rok 2005 vo výške 1,66 Eur, poplatok za vedenie účtu za rok 2006 vo výške 16,60 Eur, poplatok za vedenie účtu za rok 2007 vo výške 19,92 Eur, poplatok za vedenie účtu za rok 2008 vo výške 26,55 Eur, poplatok za vedenie účtu za rok 2009 vo výške 25,31 Eur, poistné za rok 2006 vo výške 140,44 Eur, poistné za rok 2007 vo výške 154,02 Eur, poistné za rok 2008 vo výške 168,92 Eur, poistné za rok 2009 vo výške 185,22 Eur.

4. Okresný súd Zvolen uznesením č. k. 12Cb/59/2008-134 zo dňa 22. 07. 2009 pripustil zmenu petitu.

5. Návrhom zo dňa 10. 10. 2011 požiadal EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803, o zmenu účastníka na strane žalobcu, a to tak, že Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s., IČO: 31 351 026 z konania vystúpi a na jeho miesto vstúpi EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803. Uznesením č. k. 12Cb/59/2008-297 dňa 11. 10. 2011, okresný súd zmenu pripustil.

6. Na pojednávaní konanom dňa 15.12.2015 žalobca zmenil petit tak, že žiadal 5 %-ný úrok z istiny 8.800,02 Eur od 01. 01. 2013 do zaplatenia a zobral návrh späť v časti poplatkov za vedenie účtu a poistného; okresný súd zmenu pripustil.

7. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 12Cb/59/2008-642 zo dňa 03. 06. 2014 žalobu zamietol s tým, že námietku premlčania posúdil podľa občianskeho práva. Následne Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 41Cob/450/2014-667 zo dňa 28. 04. 2015 zrušil tento rozsudok so záväzným právnym názorom o potrebe posúdiť námietku premlčania podľa Obchodného zákonníka.

8. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s. uzavrela dňa 27. 12. 2002 zmluvu o stavebnom sporení na cieľovú sumu 330.000,- Sk s dlžníčkou B. B. a spoludlžníčkou X. M.. Žalovaní 1/ a 2/ podpísali ručiteľskú listinu dňa 27. 12. 2002. Exekučné konanie proti dlžníckam bolo vedené na Exekútorskom úrade Mgr. W. B., následne došlo k povereniu súdneho exekútora Mgr. X. O., avšak bez žiadnej úhrady, teda pohľadávka voči dlžníčke a spoludlžníčke nebola exekútorom vymožená.

9. Súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa § 303 a nasl., § 397, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka. V zmysle usmernenia krajského súdu posúdil súd prvej inštancie vec ako obchodno-právnu a vznesenú námietku premlčania od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dňa 28. 02. 2005 do podania návrhu 11. 06. 2007 posúdil ako nedôvodnú, keďže premlčacia doba neuplynula. Žalovaní 1/ a 2/ svoj podpis na ručiteľskej listine nespochybnili, a teda je platný. Návrh žalovaných na doloženie spisu od exekútorky Mgr. X. O. považoval súd prvej inštancie za neúčelný, keďže z oznámenia exekútorky vyplýva, že dlh nie je vymožený od dlžníčky a spoludlžníčky. Súd prvej inštancie konštatoval, že skutočnosť, že dlžníčka B. B. použila peniaze na iný účel, nemá vplyv na to, že žalovaní 1/ a 2/ sú z ručiteľského záväzku zaviazaní. Na platnosť ručiteľského záväzku nemá vplyv ani to, že poisťovňa poskytla dlžníčke predchádzajúci úver, z ktorého časť nebola splatená. Súd prvej inštancie tak návrhu v zmysle ostatnej zmeny žalobného petitu vyhovel.

10. O odvolaní žalovanej 1/ rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 41Cob/93/2016-762 zo dňa 31. 10. 2016 tak, že v prvom výroku rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Druhým výrokom rozhodol, že žalobca má voči žalovanej 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd uznesením č. k. 41Cob/450/2014-677 zo dňa 28. apríla 2015 rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 12Cb/59/2008-642 zo dňa 3. júna 2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní sa musí okresný súd vysporiadať s otázkou plynutia premlčacej doby. Z rozhodnutia nie je zrejmé, aké obdobie a aký začiatok plynutia

premlčacej doby mal súd prvej inštancie na myslí. Súd musí presne stanoviť začiatok plynutia premlčacej doby, najmä v súvislosti s čl. V. bod 2 písm. b/ úverovej zmluvy, ako aj na dátum, kedy došlo k okamžitému zosplatneniu úveru zo strany žalobcu. Uviedol, že v ďalšom konaní bude súd prvej inštancie aplikovať štvorročnú premlčaciu dobu v zmysle ust. § 397 Obchodného zákonníka a podľa tejto premlčacej doby bude posudzovať nárok žalobcu na zaplatenie predmetnej pohľadávky. Tiež uviedol, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia musí vysporiadať s tým, aký nárok žalobcu voči žalovaným 1/ a 2/ vznikol a v akej výške, bude musieť uviesť, z akých dôkazov a skutočností pri rozhodovaní vychádzal a svoje rozhodnutie musí dostatočne a zrozumiteľne odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné.

12. Ďalej poukázal na to, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými 1/ a 2/ došlo k uzavretiu ručiteľskej listiny k zmluve o stavebnom sporení, v ktorej sa žalovaní zaviazali, že na základe vyzvania žalobcu najneskôr však v deň splatnosti uhradia úver alebo jeho časť, pokiaľ ho v deň splatnosti neuhradí poberateľ úveru z vlastných prostriedkov i napriek písomnej výzve žalobcu. Okresný súd posudzoval predmetné ručiteľské listiny ako spotrebiteľské.

13. Odvolací súd uviedol, že platná právna úprava už v čase uzavretia zmluvy umožňovala vyvodiť právny záver, že ide o zmluvu spotrebiteľského charakteru. Bez ohľadu na to, že ide o zmluvu spotrebiteľskú (s týmto právnym záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožnil), ide o zmluvu uzavretú v zmysle ust. § 261 ods. 3 ObZ ako tzv. absolútny obchod. Ako základný predpis pre riešenie otázok záväzkového práva je tak potrebné aplikovať v súlade s § 261 ods. 3 písm. d/ ObZ tretiu časť Obchodného zákonníka, a tento záver je rozhodujúci aj pri posudzovaní premlčania, úrokov z omeškania, uznania záväzku a ďalších inštitútov upravených dvojkoľajne v oboch kódexoch. Občiansky zákonník ako *lex generalis* v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka je potrebné aplikovať na riešenie otázok, ktoré nie sú upravené v Obchodnom zákonníku. Spotrebiteľskou zmluvou je aj takáto zmluva bez ohľadu na to, že sa riadi právnym režimom Obchodného zákonníka. Keďže ustanovenia o premlčaní v Obchodnom zákonníku nie sú ustanoveniami dispozitívnymi, ale kogentnými, je povinnosťou súdu ich na daný vzťah aplikovať (tu s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32Cdo/3337/2010 a Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/4/2012).

14. Odvolací súd ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie už v pôvodnom rozsudku správne aplikoval na daný právny stav, v otázke premlčania, § 397 Obchodného zákonníka, štvorročnú premlčaciu dobu podľa ust. § 397 ObZ, ktorá začala plynúť podľa ust. § 392 ods. 1 ObZ od splatnosti pohľadávky, a to aj napriek rozhodnutiu NS SR sp. zn. 3MCdo 12/2014 zo dňa 21. apríla 2015.

15. Keďže sa súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí riadil názorom odvolacieho súdu vysloveným v zrušujúcom uznesení č. k. 41Cob/450/2014-677 zo dňa 28. apríla 2015, po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobca sa oprávnene domáhal svojho nároku voči žalovanému 1/ a 2/. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalovanej 1/, že žalobca si mohol svoje právo na okamžité zosplatnenie úveru uplatniť po prvýkrát ešte v roku 2003, keďže sa dlžníčka dostala do omeškania so splátkami za obdobie mesiacov 8-10/2003, keďže veriteľ má právo a nie povinnosť požadovať okamžité splatenie úveru.

16. K aplikácii ust. § 549 Občianskeho zákonníka odvolací súd naplnenie jeho predpokladov nezistil. Žalobca svojím konaním nezavinil, že by dlžník nemohol pohľadávku uspokojiť. Žalobca na zaplatenie úveru dlžníčky vyzýval, domáhal sa uspokojenia svojej pohľadávky aj cestou exekúcie, preto podľa názoru odvolacieho súdu aplikácia ust. § 549 OZ nebola na mieste.

17. K námietke, že nie je zrejmé, prečo má žalovaná 1/ platiť úrok z omeškania od 28. 02. 2005, keďže žalobca nepreukázal, že jej bola žiadosť o okamžité splatenie úveru doručená, odvolací súd uviedol, že sama žalovaná 1/ poukazovala v odvolaní na tú skutočnosť, že žalobca o okamžité splatenie úveru požiadal dlžníčku až listom zo dňa 28. 02. 2005, teda o tejto skutočnosti mala vedomosť.

18. Proti rozsudku odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie podala včas dovolanie žalovaná 1/ (ďalej aj „dovolatelka“). Prípustnosť dovolania odôvodnila podľa ust. § 420 písm. f/ CSP tým, že súd

nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ďalej prípustnosť dovolania odôvodnila aj podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia viacerých právnych otázok, pri ktorých riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, resp. sú rozhodované rozdielne alebo doposiaľ riešené neboli.

19. Dovolateľka poukázala na zásadu voľného hodnotenia dôkazov zakotvenú v § 132 OSP, s tým, že súd je pri hodnotení dôkazov viazaný skutkovým stavom veci, a teda nie je prípustný eklektický a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom (III. ÚS 332/09). Vytýkala, že súdy nižšej inštancie takýto eklektický výber dôkazov vykonali, nevyhodnotili a nevysporiadali sa s dôkazmi, ktoré svedčili v prospech žalovanej 1/. Za nesprávne považuje najmä to, že sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie aj v otázke posúdenia ručiteľských listín ako platných právnych úkonov, a predmetnú zmluvu o úvere posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú. Toto je však podľa dovolateľky rozporné s tým, že napokon sa na túto zmluvu neaplikovalo spotrebiteľské právo. Súdy neprihľadli na tvrdenia žalovanej 1/ týkajúce sa spochybnenia platnosti ručiteľskej listiny, spôsobu doručovania listín, čerpania samotného úveru dlžníčkou, uvedenia klamlivých informácií dlžníčkou žalobcovi. Dovolateľka má za to, že v konaní osvedčila rozpor úverovej zmluvy a konania dlžníčky s dobrými mravmi, teda absolútne neplatným je aj ručiteľské vyhlásenie.

20. S úvahou zaujatou odvolacím súdom, ktorý vyslovil, že ustanovenia o premlčaní v Obchodnom zákonníku nie sú ustanoveniami dispozitívnymi, ale kogentnými a dĺžka premlčacej doby v občianskoprávných/spotrebiteľských vzťahoch, ktoré nemajú formu absolútneho obchodu, nemôže byť predmetom zmluvnej podmienky (tu s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/4/2012, podľa ktorého premlčanie sa aj v spotrebiteľských zmluvách, majúcich formu absolútneho obchodu, spravuje výlučne Obchodným zákonníkom podľa § 397 Obchodného zákonníka, a preto odvolací súd ustálil, že aj v tejto veci je premlčacia doba štyri roky), sa dovolateľka nestotožnila.

21. Dovolateľka takúto úvahu považuje za nesprávnu a s ohľadom na legislatívny a judikatórny vývoj poukázala na to, že podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa má aplikovať kratšia, t. j. trojročná premlčacia doba. Súd mal podľa dovolateľky pri rozhodovaní o vznesenej námietke premlčania vziať na zreteľ aj ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení, kedy bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Obe tieto právne normy nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (tu s poukazom na rozhodnutia NS SR zo dňa 21. apríla 2015 v konaniach 3MCdo/12/2014, 3MCdo/14/2014). Podľa dovolateľky sa odvolací súd však s odklonom od záverov vyslovených v týchto rozhodnutiach nevysporiadal, čo spôsobilo zásah do práva žalovanej 1/ legitímne očakávať, že jej spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou.

22. Žalovaná 1/ s poukazom na uvedené rozhodnutia vyslovila právne posúdenie veci, z ktorého vyplýva, že za správnu považuje ohľadom posúdenia premlčania uplatneného nároku aplikáciu ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, a to čo sa týka dĺžky premlčacej doby, tak počiatku jej plynutia.

23. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 MCdo/9/2014 zo dňa 24. 03. 2015, v ktorom vyslovil právny názor, že použitie ustanovení Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania záväzkov z úverového vzťahu, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve, konkrétne v ustanoveniach § 387 a nasl. Obchodného zákonníka, je podľa dovolateľky zrejmé, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie, záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

24. Dovolateľka za otázku v praxi odvolacieho súdu neriešenú, považuje otázku posúdenia, či na zmluvy

o úvere, ktoré sú absolútnym obchodom, a sú uzavreté s fyzickou osobou ako spotrebiteľom, je možné aplikovať ustanovenie § 549 Občianskeho zákonníka.

25. Odvolací súd k aplikácii ustanovenia § 549 Občianskeho zákonníka žalovanou 1/ konštatoval v napadnutom rozhodnutí, že nezistil, že by žalobca svojím konaním zaviniť, že by dlžník nemohol pohľadávku uspokojiť. Z textu rozhodnutia je zrejmé, že súd by aplikáciu pravdepodobne pripustil, aj keď ide o ustanovenie Občianskeho zákonníka. Žalovaná však nie je stotožnená s jednoduchým konštatovaním odvolacieho súdu, že tento nezistil zavinenie žalobcu na neuspokojení pohľadávky.

26. Žalovaná 1/ poukázala na okolnosti preukazujúce, že žalobca zaviniť, že pohľadávku nemôže uspokojiť dlžník. Žalobca nezačal konať pri vymáhaní pohľadávky od dlžníčky včas, keď k vymáhaniu pohľadávky pristúpil až takmer dva roky po tom, čo dlžníčka prestala plniť svoj záväzok a táto sa tak medzitým majetku zbavila. Žalobca ako veriteľ síce podal návrh na začatie exekúcie, ale v exekučnom konaní nevyužil všetky práva oprávneného a o stav exekúcie sa nezaujímal, ale dňa 11. júna 2007 podal návrh na súd, ktorým si uplatnil pohľadávku voči žalovaným. Žalobca mohol voči dlžníčke ešte pred podaním žaloby v tomto konaní využiť ustanovenie § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka o odporovateľnosti právnym úkonom, čo neučinil.

27. V dovolaní žalovaná 1/ ďalej poukázala aj na nesprávne priznaný úrok z omeškania, keď o výzvach na zaplatenie zosplatneného úveru nemala vedomosť, lebo žalobca doručoval oznámenia na adresu, kde sa nezdržovala, a o nároku žalobcu sa tak po prvý krát dozvedela až z doručeného platobného rozkazu, teda pred uvedeným dátumom sa nemohla dostať do omeškania.

28. Napokon poukázala na skutočnosť, že návrh žalobcu je v časti úrokov nepreskúmateľný, zmätočný a nejasný, pričom tento až v priebehu konania špecifikoval, a keďže žalovaná 1/ namietala v konaní premlčanie uplatnených nárokov, mal sa odvolací súd zaoberať vznesenou námietkou premlčania nielen v súvislosti s istinou, ale aj jej príslušenstvom. Keďže žalobca tento nárok uplatnil až na pojednávaní dňa 15. 12. 2015, jeho právo na sankčný úrok z omeškania za obdobie od 01. 01. 2013 do 15. 12. 2013 sa podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka premlčalo v trojročnej objektívnej premlčacej dobe, a teda súd žalovanej 1/ uložil povinnosť zaplatiť napriek vznesenej námietke premlčania aj už premlčanú časť sankčného úroku.

29. Dovolateľka žiadala o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a vo vzťahu k dovolaciemu návrhu samotnému uviedla, že žiada obe napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

30. K podanému dovolaniu žalovanej 1/ sa písomne vyjadril žalobca. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu. Navrhuje, aby dovolací súd dovolanie podľa ust. § 488 CSP zamietol.

31. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nie je však dôvodné.

32. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

33. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti

tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

34. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP. Otázka posúdenia či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu (viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v jednotlivých ustanoveniach Civilného sporového poriadku (obdobne aj I. ÚS 438/2017).

35. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

36. Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho v súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Podľa ods. 2, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

37. Žalovaná 1/ v rozhodovanej veci vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a zároveň z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP.

38. Veľký senát občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu v uznesení zo dňa 21. marca 2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018 vyslovil, že kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 CSP a § 421 CSP je prípustná. Veľký senát občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu okrem iného uviedol, že Civilný sporový poriadok kumuláciu dôvodov prípustnosti dovolania v dovolaní výslovne nevylučuje (nezakazuje) a výslovne neupravuje ani sankciu postihujúcu dovolateľa v podobe veľkým senátom formulovaného pravidla v rozhodnutí sp. zn. 1VCdo/2/2017, že pri kumulácii dôvodov prípustnosti dovolania sa dovolací súd obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, t. j. že dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 421 CSP sa vôbec nezaobrá - neprihliada naň.

39. Rovnaký záver vyslovil aj ústavný súd v uznesení z 25. apríla 2018, sp. zn. Plz. ÚS 1/2018. V zmysle uvedeného rozhodnutia, pokiaľ sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 CSP, ako aj § 421 CSP a najvyšší súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, poruší tým právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

40. Vychádzajúc zo skutočnosti, že jednotlivé senáty ústavného súdu sú podľa ustanovenia § 6 zákona o ústavnom súde pri svojom rozhodovaní viazané právnym názorom vysloveným v uznesení pléna ústavného súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. Plz. ÚS 1/2018 a rešpektujúc právny názor vyslovený v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia z 21. marca 2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018 v súlade s ustanovením § 48 ods. 3 prvá veta CSP, pristúpil vo veci konajúci senát najvyššieho súdu ku skúmaniu, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie tak z hľadiska dovolateľky namietaných vád zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ako aj z hľadiska, či sú splnené

podmienky pre skúmanie (nesprávneho) právneho posúdenia vecí odvolacím súdom z hľadiska dovolateľky vyvodzovanej prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP.

K prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP

41. Dovolaťka podstatnú časť argumentácie, ktorou odôvodnila zásah do svojho práva na spravodlivý súdny proces (§ 420 písm. f/ CSP), videla v tom, že odvolací súd vykonal eklektický a neopodstatnený výber dôkazov, a tiež, že súdy nevykonali a nevyhodnotili dôkazy, ktoré svedčali v prospech žalovanej 1/ a tiež, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne.

42. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

43. K dovolateľkou namietanej vade podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP odvolací súd uvádza, že pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú:

1/ nesprávny procesný postup súdu,

2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň

3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

44. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk.

45. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

46. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

47. V súvislosti s namietanými nedostatkami vo vykonanom dokazovaní odvolací súd zdôrazňuje, že súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení (obdobne R 125/1999, R 6/2000).

48. K základným právam procesnej strany nesporne patrí právo navrhovať a predkladať dôkazy, ale nie je procesným pochybením súdu skutočnosť, že súd procesnou stranou navrhované dôkazy

neakceptoval, resp. nevykonával v tomto smere dokazovanie. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložila strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov majú byť súčasťou rozsudku. V preskúmvanej veci nemal dovolací súd za preukázané, že by sa týmto postupom súdy nižšej inštancie neriadili. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať. Táto námietka dovolateľa teda vzhľadom na uvedené nie je dôvodná.

49. Najvyšší súd ďalej uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 CSP („dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

50. Dovolací súd záverom zdôrazňuje, že právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04), a rovnako do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97). Preto uvedené dovolacie námietky nepredstavujú zákonom spôsobilý spôsob vymedzenia dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 431 CSP a z tohto dôvodu nemôžu predstavovať vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP.

51. K namietanej arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/95 zo dňa 16. marca 2005, z ktorého vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré sa preskúmvava v odvolacom konaní.

52. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súd dospel, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

53. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

54. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých

(extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

55. Napadnutý rozsudok nevykazuje znaky nedostatočného odôvodnenia, ktoré by spôsobovalo nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Odvolací v súlade s stanovením § 220 ods. 2 CSP odôvodnil svoje rozhodnutie a zároveň sa s námietkami žalovanej 1/ vysporiadal. Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že súd sa nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne so všetkými dôvodmi a argumentami procesných strán, ale postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutia podstatné skutočnosti, objasňujúce skutkový a právny stav rozhodnutia. Predmetné rozhodnutie podľa dovolacieho súdu rozhodne takéto odôvodnenie obsahuje.

56. Zo samej skutočnosti, že žalovaná 1/ napadnuté rozhodnutia súdov pokladá za nesprávne a v rozpore so skutočným stavom veci, nie je možné považovať za taký postup súdu, ktorý účastníkovi konania bráni konať pred súdom. Najvyšší súd z uvedeného dôvodu vyhodnotil dovolaciu námietku žalovanej 1/ týkajúcu sa nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako neopodstatnenú.

57. Ak dovolateľka v dovolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom resp. aj súdom prvej inštancie ako vadu zmätočnosti, tak nesprávne právne posúdenie predstavuje v zmysle § 432 ods. 1 a 2 CSP relevantný spôsob vymedzenia dovolania prípustného podľa ustanovenia § 421 CSP, nesprávnym právnym posúdením veci však nemožno odôvodniť dovolanie prípustné podľa § 420 CSP. Nesprávne právne posúdenie nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 24/2017). Prípadne, aj ak by súd vec nesprávne právne posúdil, tak tým nezneumožňuje strane sporu realizáciu žiadnych jej patriacich procesných práv. Z tohto dôvodu dovolací súd konštatuje, že tento dovolací dôvod nie je odôvodnený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 CSP.

58. Vo vzťahu k dovolacej námietke o potrebe preskúmať nárok na úrok priznaný v prvoinštančnom konaní ako nárok, ktorým sa odvolací súd nezaoberal napriek odvolacím námietkam a tento mal posúdiť ex offio ako premlčaný, dovolací súd uvádza, že z obsahu odvolania podaného žalovanou 1/ možno zistiť výlučne tieto odvolacie námietky:

- Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď na prejednávajúcu vec neaplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy a vec posúdil len podľa Obchodného zákonníka ako tzv. „absolútny obchod“ bez rešpektovania ust. § 52 Občianskeho zákonníka.
- Súd sa mal prednostne zaoberať platnosťou úverovej zmluvy, keďže ručiteľova povinnosť je akcesorickej povahy a ručenie predpokladá existenciu platného dlhu, ktorý spochybnil poukazom na ust. § 39 OZ z dôvodu, že dlžníčka Margita Marcová uzavrela úverovú zmluvu v úmysle poškodiť žalobcu, keď finančné prostriedky nepoužila na dohodnutý účel.
- Na posúdenie premlčania uplatneného nároku je potrebné aplikovať ust. § 101 Občianskeho zákonníka, a to nielen čo sa týka dĺžky premlčacej doby, ale ja počiatku jej plynutia.
- Vo veci je potrebné aplikovať ust. § 549 Občianskeho zákonníka, že žalobca zavinil, že pohľadávku nemôže uspokojiť dlžník.

59. Posledná odvolacia námietka spočívala v tvrdení o nesprávnej aplikácii úpravy úrokov z omeškania, vzhľadom na v odvolaní tvrdené nesprávne doručovanie výzvy na zaplatenie žalovanej 1/.

60. Dovolací súd musí konštatovať, že predmetom odvolacích námietok vôbec úrok (nie úrok z omeškania, ale zmluvný úrok podľa zmluvy o úvere) nebol, a teda nebolo ani možné, aby sa odvolací súd, viazaný obsahom a rozsahom odvolania, s týmto nárokom mohol zaoberať. Pokiaľ žalovaná 1/ vo svojom odvolaní predmetom odvolacieho prieskumu určitý nárok neurobila, tento mu podrobený byť nemohol, a teda nemôže až v dovolaní takúto námietku vznášať.

61. Keďže dovolací súd nie je súdom skutkovým, môže zaujať výlučne stanovisko k dovolacím námietkam, ktoré spočívajú buď v zmätočnosti napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k takto namietanému nároku, alebo v judikatórnom odklone odvolacieho súdupri posudzovaní určitej právnej otázky, týkajúcej sa takéhoto nároku. Takáto situácia však, vzhľadom na opomenutie predložiť túto otázku resp. rozporovať postup prvoinštančného súdu v odvolacom konaní, v dovolacom konaní nevyvstala a predmetom dovolacieho prieskumu už otázka oprávnenosti priznaného roku nemohla byť a dovolací súd k nej stanovisko nemohol zaujať.

62. Žalovaná 1/ ďalej vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania naplnením predpokladov ustanovených v ust. § 421 ods. 1 písm. a/, b/ a c/ CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a to

- podľa písmena a/, t. j. otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v súvislosti s aplikáciou ust. § 5b zákona ochrane spotrebiteľa,

- podľa písmena c/, t. j. riešenia otázky ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne v súvislosti s charakterom premlčania vo vzťahu k spotrebiteľskému úveru,

- podľa písmena b/, t. j. riešenia otázky, ktorá doposiaľ nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 549 Občianskeho zákonníka na spotrebiteľský úver.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP

63. Základnou otázkou pre právne posúdenie veci podľa žalovanej 1/ bolo, vzhľadom k vznesenej námietke premlčania jej práva, posúdiť, či v prejednávanej spore ide o obchodnoprávny úverový vzťah (so 4 ročnou premlčacou dobou podľa Obchodného zákonníka) alebo občianskoprávny vzťah (s 3 ročnou premlčacou dobou podľa Občianskeho zákonníka). Rozdielnosť rozhodovania dovolacieho súdu o predmetnej otázke žalovaná 1/ vyvodzovala z rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré na jednej strane spočívali na názore, že otázku premlčania práva z právneho vzťahu založeného zmluvou o úvere, účastníkom ktorej je spotrebiteľ, treba posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka (tu s poukazom dovolateľky na rozhodnutie 7 MCdo/9/2014, pričom tieto závery už boli vyslovené aj v rozhodnutiach 2MCdo/3/2011 a 6MCdo/4/2012), a na druhej strane na názore, že túto otázku treba posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní (3MCdo/14/2014 a 3MCdo/12/2014).

64. V rozhodnutí zo dňa 28. apríla 2011 sp. zn. 2MCdo/3/2011 dospel najvyšší súd k záveru, že záväzkové vzťahy, ktoré vznikli zo zmluvy o úvere, sa bez ohľadu na povahu účastníkov spravujú záväzkovou časťou Obchodného zákonníka. Najvyšší súd v rozhodnutí zo dňa 27. marca 2013 sp. zn. 6MCdo/4/2012 uviedol, že zmluva o úvere upravená ustanoveniami § 497 až § 507 Obchodného zákonníka je tzv. absolútnym obchodom, čo znamená, že sa tento právny vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkov spravuje Obchodným zákonníkom. V takomto prípade použitie ustanovení Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy ani pri posudzovaní otázok premlčania, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve. Obdobne rozhodnutie najvyššieho súdu zo dňa 21. marca 2015 sp. zn. 7MCdo/9/2014 spočíva na právnom názore, podľa ktorého ak hlavným záväzkovým vzťahom je zmluva o úvere, aj na otázku premlčania bolo treba aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka.

65. Na rozdiel od vyššie uvedeného, najvyšší súd vo svojom rozhodnutí zo dňa 21. apríla 2015 sp. zn. 3MCdo/14/2014 a tiež v rozhodnutí zo dňa 26. novembra 2015 sp. zn. 4MCdo/17/2014, poukázal na ust. § 261 ods. 3 písm. d/, § 387 ods. 1, § 397 ods. 1 Obchodného zákonníka, ďalej § 52 ods. 2, § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka a napokon § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, a vyslovil, že súd ako “orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy” je povinný prihliadnúť na premlčanie, ako aj by mal zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

66. V rozhodnutí zo dňa 25. januára 2011 sp. zn. 5MCdo/20/2009 (R 36/2013), najvyšší súd zaujal právny záver, že obsahom zmluvy, ktorá spĺňa všetky znaky typovej zmluvy, nesmie byť zmluvné ustanovenie, v zmysle ktorého sa na premlčanie uplatní Obchodný zákonník. Toto ustanovenie spôsobuje totiž nepriaznivejšie postavenie spotrebiteľa, lebo Občiansky zákonník upravuje kratšiu (trojročnú) premlčaciu dobu, s uplatnením Obchodného zákonníka je ale spojená dlhšia (štvorročná) premlčacia doba.

67. Daná (takmer identická) právna otázka v kontexte s navrhovanou potrebou vyriešenia odklonu rozdielnych rozhodnutí najvyššieho súdu, bola podrobne rozobratá aj v uznesení najvyššieho súdu zo dňa 14. septembra 2017 sp. zn. 3 Cdo/87/2017. Najvyšší súd v nej uviedol, že „nemá dôvod spochybňovať názor žalobcu, že úver je tzv. absolútnym obchodom a že naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Zároveň je však potrebné mať na zreteli, že úverová zmluva vykazuje aj znaky spotrebiteľskej zmluvy. Súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne (spotrebiteľské) vzťahy. Účastníkmi týchto vzťahov sú obchodník (poskytujúci úver v rámci svojho predmetu činnosti) a spotrebiteľ (ktorý prijíma úver na svoju osobnú spotrebu); ide tu teda o typické občianskoprávne vzťahy. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola (aj z hľadiska premlčania, dĺžky premlčacej doby a jej plynutia) aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku“. Pre správnosť aplikácie občianskoprávnej premlčacej doby v absolútnych obchodoch majúcih zároveň spotrebiteľský charakter, poukázal na rozhodnutie ústavného súdu zo dňa 19. júna 2013 sp. zn. I. ÚS 402/2013. V súvislosti s povahou úverovej zmluvy za spotrebiteľskú vychádzal z obsahu smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986, ktorá klienta úverového vzťahu, ktorému je úver poskytovaný, sama definuje označením „spotrebiteľ“.

68. V rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/119/2017 dovolací súd pri aplikácii právnej úpravy odstúpenia a premlčania podľa občianskeho zákonníka na úverovú zmluvu uzavretú 27. apríla 2005 poukázal tiež na ustanovenie § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinné v čase uzavretia tejto úverovej zmluvy, podľa ktorého spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Tento zákon má podľa v uvedenom rozhodnutí vysloveného názoru povahu *lex specialis* vo vzťahu k všeobecnému predpisu *lex generalis*, ktorým je Občiansky zákonník. Z tohto dôvodu zmluvu o úvere je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu aj keď nebola v čase vzniku zmluvy v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka zaradená do zadaných spotrebiteľských zmlúv.

69. Dovolací súd s poukazom na vyššie uvedený judikatórny vývoj zdôrazňuje nasledovné:

70. Vo veci prejednávanej bola zmluva o úvere a ručiteľský záväzok uzavretá dňa 27.12.2002, kedy platilo ustanovenie § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení tak, že typovou zmluvou sa podľa tohto zákona rozumie zmluva, ktorá sa má uzavrieť vo viacerých prípadoch, ak je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Typová zmluva nesmie obsahovať:

a) neprímerané podmienky, ktoré na škodu spotrebiteľa zakladajú nápadný nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, najmä:

1/ podmienky, ktoré viažu predaj výrobku alebo poskytnutie služby na odobratie iného výrobku alebo na prevzatie inej služby,

2 / podmienky, ktorými sa podmieňuje predaj výrobku alebo poskytnutie služby požiadavkou, aby spotrebiteľ zabezpečil pre predávajúceho ďalšieho spotrebiteľa, ktorý s ním uzavrie rovnakú alebo podobnú zmluvu; podmienky, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

71. Keďže v celom ostatnom texte predpisu sa však už na pojem typová zmluva neodkazuje, je zjavné,

že účelom tejto normy v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy v prejednávanej veci, bolo akceptovať charakter úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu s obmedzeniami upravenými v citovanom ustanovení pre prípady, kedy spotrebiteľ sám aktívne do zmluvy nezasahuje, a to obmedzeniami vo vzťahu k zmluvným podmienkam. Ustanovenia zákona samotného však za zmluvné podmienky považovať nemožno, a teda právna úvaha konajúcich súdov, vedúca k záveru o potrebe aplikácie Obchodného zákonníka ako základného právneho predpisu na daný právny vzťah bola správna.

72. K opačnému názoru uvedenému v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/12/2014 a sp. zn. 3 MCdo/14/2014, kde najvyšší súd zaujal stanovisko, že „aj bez vyriešenia otázky, či je opodstatnená námietka generálneho prokurátora o tom, že premlčanie práva malo byť posudzované podľa ustanovení Obchodného (a nie Občianskeho) zákonníka - zrejme, že ak by najvyšší súd zrušil mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musel by prvostupňový súd vziať na zreteľ § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom by ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bráni priznať plnenie požadované žalobou. Mal by tiež zohľadniť § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, podľa ktorého všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.“

73. Žalovaná 1/ v tomto prípade opomína, že predmetné konštatovanie sa vzťahuje na posúdenie otázky, ktorá je meritom uvedených rozhodnutí, a to posúdenie otázky platnosti Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku pre rozpor s ust. § 558 ods. 1 OZ a nespôsobí tak účinky podľa § 110 OZ, čo nijako nesúvisí s konaním vo veci prejednávanej.

74. V súvislosti s dovolateľkou tvrdeným opomenutím aplikácie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa súdmi nižšej inštancie dovolací súd konštatuje, že táto je v súčasnosti bezpredmetná a nemožno k nej prijať žiadne závery, keďže Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí pléna dňa 07. 02. 2018 nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 07. 02. 2018, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60 rozhodol o návrhu Okresného súdu Košice II o súlade § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa s Ústavou SR tak, že ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a teda je protiústavné. Ústavný súd tu výslovne konštatoval, že aktuálna právna úprava svojou zjednodušujúcou priamočiarosťou vykazuje asymetriu, pretože všetkých dodávateľov (veriteľov) stavia akoby na stranu tých „zlých“ a spotrebiteľov na stranu tých „ubližovaných“ a na ochranu zraniteľného jednotlivca jestvujú miernejšie prostriedky zvlášť formou právnej pomoci, a preto daná právna úprava nie je nevyhnutná na naplnenie tohto cieľa.

75. Ďalej odkaz na § 52 ods. 2 OZ neznamena absolútne vylúčenie aplikácie Obchodného zákonníka. Predmetné ustanovenia ako celok, bez vytrhnutia len poslednej vety predmetného odseku, znie „Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Teda aplikácia noriem občianskeho práva súvisí s posúdením prospechu spotrebiteľa z takejto aplikácie právnej normy, teda pokiaľ, hoci aj kogentná, norma obchodnoprávna znamená zhoršenie postavenia spotrebiteľa, bude aplikovaná norma občianskeho práva.

76. Dovolací súd preto nemôže súhlasiť s názorom dovolateľky ohľadom aplikácie počiatku doby premlčania tak, ako dovodzuje z občianskoprávnej úpravy dovolateľka. V tejto otázke konajúce súdy nepochybili, a vyhodnotili ju správne, teda dovolanie nemožno v otázke aplikácie správnej právnej normy na počiatok plynutia premlčania považovať za dôvodné.

77. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka v prejednávanej veci opomína, že rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie premlčania vo veci nebola dĺžka aplikovanej doby premlčania, ale moment, od ktorého túto treba počítať. V prejednávanej veci sa žalovaná 1/ domáha potreby aplikácie Občianskeho zákonníka s tým, že po prvý krát bolo možné vykonať právo, a teda počítať premlčaciu dobu, momentom prvého omeškania dlžníka s prvou splátkou, kedy už veriteľ mohol po prvý krát pristúpiť k zosplatneniu úveru. Takáto úvaha opäť opomína skutočnosť, že veriteľ nemá povinnosť, ale právo pristúpiť k zosplatneniu úveru.

78. K takémuto kroku aj v súvislosti s ochranou spotrebiteľa musí pristupovať uvážene a citlivo tak, aby práve zosplatnením úveru nespôsobil, že spotrebiteľ bude povinný úver splatiť naraz, čo je pre neho zjavne horšia alternatíva, ako možnosť napriek určitým nedostatkom v splácaní úveru tento ponechať nezmenený až do času, kedy platobná disciplína dlžníka nevykazuje také riziko, ktoré už pre veriteľa znamená naplnenie práva dôvodne úver zosplatiť.

79. V preskúmvanej veci dlžníčka úver splácala s určitými časovými oneskoreniami (úver čerpaný 18.2.2003, prvá splátka neuhradená, druhá splátka splatená vrátane prvej, následne vymeškané dve splátky za mesiace august a september 2003, uhradené v mesiaci október 2003, následne splácané do februára 2004 a po ďalších omeškaných úhradách po zastavení splácania úveru dlžníčkou od júla 2004 dlh zosplatený dňa 28. 02. 2005), teda veriteľ dôvodne tento úver ponechával v prospech spotrebiteľa nedotknutý, bez zosplatnenia. Až v čase, kedy zjavne dlžník prestal úver uhrádzať, pristúpil k jeho zosplatneniu, a to dňom 28. 02. 2005, odkedy začína plynúť aj premlčacia doba vo vzťahu k povinnosti úver splatiť.

80. Podľa § 548 Občianskeho zákonníka je ručiteľ povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

81. Podľa 306 ods. 1 Obchodného zákonníka je veriteľ oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu.

82. Dovolací súd, vzhľadom na dovolateľkou naliehavo formulovanú potrebu aplikácie OZ na prejednávajúcu vec, ktorá by jej mala dovodiť priaznivejší stav, musí konštatovať, že dokonca ani pri aplikácii OZ nemožno dosiahnuť pre dovolateľku odlišný spôsob počítania počiatku premlčacej doby. Aj pre plynutie počiatku premlčacej doby podľa OZ platí, že splatnou sa jeho povinnosť stáva až po výzve veriteľa dlžníkovi a tento svoj dlh nesplní. V spojení s ust. § 101 potom veriteľ po prvý krát môže uplatniť právo voči ručiteľovi na súde (actio nata) až keď splní svoju povinnosť vyzvať ho, a to za predpokladu, že táto výzva je učinená až po tom, čo dlžník dobrovoľne dlh nesplní. Oba zákonné režimy teda vychádzajú z rovnakej konštrukcie počiatku plynutia premlčacej doby voči ručiteľovi.

83. Dovolací súd však zdôrazňuje, že právna istota a miera novej retroaktivity proaktívnej ochrany spotrebiteľa vstupom do Európskej únie, nemôže byť bezbreho aplikovaná aj pre obdobia jemu predchádzajúce čo sa týka aplikácie a interpretácie v danom čase platných právnych noriem, a to aj vzťahu Obchodného a Občianskeho zákonníka pre oblasť absolútnych obchodov, ktoré nevykazujú potrebu zásahu pre rozpor s dobrými mravmi ako korektívom ultima ratio alebo predpismi verejného práva. Takýto spôsob uzavretia úverovej zmluvy v tomto prípade konajúce súdy nezistili, hoci tento dovolateľka tvrdila.

84. V zmysle § 261 ods. 7 Obchodného zákonníka (v čase uzavretia zmluvy odsek 4) ďalšie záväzky sa spravujú režimom Obchodného zákonníka, pokiaľ je tomuto režimu podriadený hlavný záväzok. Vzťahy, ktoré vznikajú pri zabezpečení záväzkov z úverovej zmluvy sa preto spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. mája 2000, sp. zn. 4 Obo 115/99, ako aj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. marca 2013, sp. zn. 6 MCdo 4/2012, z 27. marca 2012 sp. zn. 5 Cdo 120/2010).

85. Keďže veriteľ podal žalobu dňa 11.6.2007, učinil tak v lehote dokonca spadajúcej do trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka, takže nijako nemohlo dôjsť k porušeniu práva spotrebiteľa, či už vo vzťahu k dlžníkovi, tak ručiteľovi, ktorému začala plynúť premlčacia lehota po márnom uplynutí výzvy veriteľa voči dlžníkovi. Z uvedeného je zjavné, že ako pri aplikácii normy podľa OZ, tak ObZ, dlh stále voči ručiteľovi nie je premlčaný a povinnosť ručiteľa plniť je daná.

86. Dôvody dovolania tak v tejto časti dané nie sú.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP

87. Otázkou, ktorá nebola doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená, je podľa dovolateľky otázka aplikácie ustanovenia § 549 Občianskeho zákonníka na ručiteľa z úverovej zmluvy podľa Obchodného zákonníka vo vzťahu k dlžníkovi, ktorý má postavenie spotrebiteľa.

88. Dovolací súd konštatuje, že v tejto časti je dovolanie prípustné, keďže táto otázka skutočne ešte v praxi dovolacieho súdu riešená nebola. Pri riešení otázky účelu a možnosti použitia ust. § 549 OZ však dovolací súd konštatuje, že odvolací súd pri jej aplikácii nepochybil, keď hoci aj stručne jeho aplikáciu pripustil, avšak dôvodnosť tejto odvolacej námietky s poukazom na vykonané dokazovanie nevzhladol.

89. Dovolací súd tu zdôrazňuje, že zodpovedanie uvedenej otázky v tomto rozhodnutí predložené sa vzťahuje výlučne na takého ručiteľa, ktorý ručí za splatenie úveru dlžníka, ktorý má postavenie spotrebiteľa, a teda takéto postavenie dlžníka má následne presah aj na úvahu o právach a povinnostiach ručiteľa.

90. Ručenie je inštitútom obchodného práva, ktoré je Obchodným zákonníkom upravené komplexne, bez odkazu na aplikáciu úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku. Ide o právny rámec, ktorého podrobná úprava v ust. § 303 - 312 ObZ je daná osobitosťou obchodných vzťahov, a to aj v nadväznosti na úpravu zodpovednosti za škodu, resp. za porušenie povinnosti tak, ako to predpokladá Obchodný zákonník (t. j. s limitovanými možnosťami aplikovať zodpovednosť za zavinenie).

91. Dovolací súd tu poukazuje na záver už konštatovaný v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/7/2008 vo vzťahu k interpretácii § 549 OZ, že predpokladom vzniku tohto práva je zavinené konanie alebo opomenutie veriteľa, ktoré je v príčinnej súvislosti so skutočnosťou, že jeho pohľadávka nemôže byť dlžníkom celkom alebo z časti uspokojená. Zavinenie veriteľa pri uplatnení a vymáhaní pohľadávky môže spočívať napr. v tom, že bez vážneho dôvodu oddŕaľoval vymáhanie splatnej pohľadávky, a to nielen v zmysle jej uplatnenia žalobou v základnom konaní, ale prípadne aj po vzniku exekučného titulu (teda po jej prisúdení právoplatným a vykonateľným rozhodnutím), alebo bez súhlasu ručiteľa poskytol dlžníkovi zbytočný odklad splnenia dlhu. V prejednávanej veci však takýto postup žalobcu odvolací súd nevzhladol, čo vo svojom rozhodnutí konštatoval.

92. Dovolací súd v súvislosti s dovolacími námietkami a vyššie citovaným odkazom na svoju rozhodovaciu prax zdôrazňuje, že zavinené konanie má svoje zákonné predpoklady. Je vždy na zvážení veriteľa, ako bude voči dlžníkovi (či ručiteľovi) postupovať, pričom v konaní nebolo sporné to, že veriteľ svoju pohľadávku zveril v súlade so zákonom exekútorovi a je zjavné, že ďalší dosah na priebeh exekúcie už samotný veriteľ nemá. Zavineným oddŕaľovaním vymáhania by bol v zásade postup, ktorý by znamenal dlhodobé účelové oddŕaľovanie vymáhania pohľadávky, čo však nemožno aplikovať na čas 7 mesiacov od úhrady poslednej splátky, kedy nastalo zosplatenie dlhu (28. 02. 2005) a následne (01. 06. 2005) bol podaný návrh na začatie exekúcie. Pri plynutí lehôt uložených vo výzve na splatenie dlhu takýto postup nemožno považovať za opomenutie veriteľa, ktoré je v príčinnej súvislosti so skutočnosťou, že jeho pohľadávka nemôže byť dlžníkom uspokojená tak, ako tvrdí dovolateľka.

93. Dovolací súd dospel k záveru, že aplikujúc ust. § 52 ods. 2 OZ na právne vzťahy založené úverovou zmluvou uzavretou so spotrebiteľom, ku ktorej prevzal ručiteľ - nepodnikateľ ručiteľský záväzok, je

potrebné napriek komplexnej úprave ručenia obsiahnutej v Obchodnom zákonníku, aplikovať na tento vzťah aj právnu úpravu ustanovenia § 549 Občianskeho zákonníka ako lex generalis pre situáciu, pre ktorú Obchodný zákonník nemá zákonnú úpravu. Tento záver však dovolací súd vyslovil výlučne pre posúdenie osobitnej povahy spotrebiteľských záväzkov, zabezpečených ručením, a to s ohľadom na skutočnosť, že pokiaľ hlavný dlžník z úverovej zmluvy požíva zvýšenú ochranu ako spotrebiteľ, musí byť takýto rozsah ochrany prenesený aj na osobu, ktorá plnenie z hlavného záväzku zabezpečuje.

94. Obdobnú situáciu, avšak nie voči spotrebiteľovi, riešil najvyšší súd ako súd odvolací v rozhodnutí z 18. mája 2000 (sp. zn. 4 Obo 115/1999), kedy dospel k záveru, že vzťahy, ktoré vznikajú pri zabezpečení záväzkov z úverovej zmluvy, sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Použitie Obchodného zákonníka na tieto vzťahy účastníci nemôžu dohodou vylúčiť. Pre vznik povinnosti splniť dlh ručiteľom je rozhodujúce, že dlžník, napriek výzve veriteľa, v primeranej lehote splatný dlh nespľnil. Zároveň konštatoval, že ručenie v obchodných záväzkových vzťahoch je v Obchodnom zákonníku upravené komplexne a na vzťahy z neho sa preto nepoužijú ustanovenia Občianskeho zákonníka o ručení, teda ani ustanovenie § 549 OZ. Predmetná vec však nebola posudzovaná v kontexte spotrebiteľskej úpravy, a navyše ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nespadá pod definíciu rozhodnutí použiteľných pre dovolací dôvod judikatórneho odklonu podľa ust. § 421 ods. 1 CSP.

95. Najvyšší súd v citovanom rozhodnutí tiež vyslovil úvahu, že pre vznik záväzku ručiteľa je rozhodujúce len to, že dlh nespľnil dlžník a v kontexte prípadnej úvahy o možnom použití ust. § 549 OZ je tak bez významu, či veriteľ využil všetky možnosti na to, aby dosiahol uspokojenie svojej pohľadávky proti dlžníkovi. Ak je jeho pohľadávka zabezpečená aj iným spôsobom ako ručením (napríklad záložným právom), dáva to veriteľovi právo, ale nie povinnosť, dosiahnuť uspokojenie pomocou tohto zabezpečenia. Nevyužitie tohto práva nie je možné považovať za zavinenie na tom, že pohľadávku mohol uspokojiť dlžník. Tieto závery sú prenosné aj na situáciu riešenú vo veci preskúmvanej.

96. Dovolanie vo vzťahu k tejto dovolacej námietke tak nie je dôvodné, keďže odvolací súd rozhodol v súlade s právnymi závermi formulovanými najvyšším súdom.

97. S poukazom na vyššie uvedené závery najvyšší súd dovolanie žalovanej 1/ ako nedôvodné zamietol (§ 448 CSP).

98. Žalobca bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

99. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.